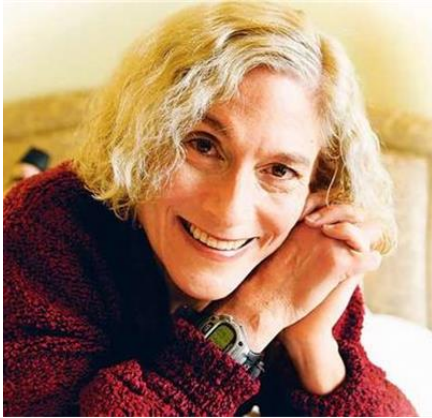

ISVW Master Class
Martha Nussbaum
oktober 2021 t/m februari 2022

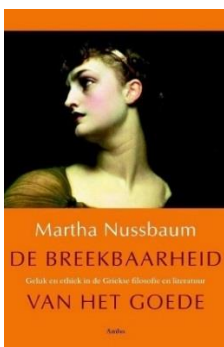
Martha Nussbaum is in Nederland een van de meest gelezen denkers van onze tijd. Zij heeft de afgelopen jaren dan ook regelmatig op de ISVW voordrachten gehouden.

Het werk van Martha Nussbaum kan worden omschreven als een opvoeding tot (mede)menselijkheid met aandacht voor de rol van emoties en de narratieve verbeelding bij morele oordeelsvorming *en* als een oproep om met z'n allen te zorgen voor een rechtvaardige en menswaardige samenleving waarin een ieder de kans krijgt zijn vermogens ('capabilities') volledig te ontwikkelen.

In deze 'Master Class' bespreken we – aan de hand van passages uit haar vele boeken - de verschillende aspecten van het werk van deze belangrijke hedendaagse denker.

De Master Class bestaat uit vijf bijeenkomsten en wordt gehouden aan de Internationale School voor Wijsbegeerte (ISVW) in het bos bij Leusden.

Weekeinde 1 (16 en 17 oktober)
De broosheid van ons bestaan

Inleiding: Martha Nussbaum
'Aristoteles' kleindochter', de rol van literatuur en emoties bij morele

oordeelsvorming en de opvoeding tot (mede)menselijkheid en de 'capability approach'

Bespreking:

Martha Nussbaum: *De breekbaarheid van het goede*

Hoe zich te verhouden tot het (nood)lot? - het verschil tussen de tragedieschrijver die de breekbaarheid van het bestaan erkent, Plato die het mensenleven immuun tracht te maken voor het toeval en Aristoteles die 'het midden' tussen deze twee posities weet te vinden

Intermezzo: *Awee Prins*

Over de broosheid van ons bestaan

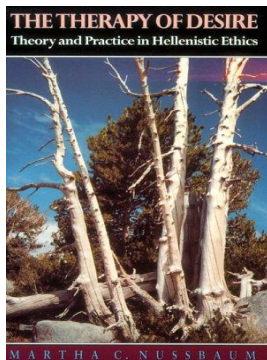
Gesprek

Bespreking (voortzetting):

Martha Nussbaum: *De breekbaarheid van het goede*

Sofokles' *Antigone* als een toneelstuk waarin de tragedieschrijver de toeschouwers aan het denken wil zetten over de rol van het toeval in het menselijk bestaan en de waarde daarvan

Weekeinde 2 (20 en 21 november) Filosofie als levenskunst

Bespreking:

Martha Nussbaum: 'The fragility of goodness. Afterthoughts'

Het verschil tussen Aristoteles en de Stoa

Bespreking:

Martha Nussbaum: *The therapy of desire*

De hellenistische filosoof als een geneesheer met een bepaalde opvatting van gezondheid, een diagnose van de oorzaken van de ziekte en daarbij passende therapie en het gemeenschappelijke doel (*ataraxia*) van de verschillende therapieën (door *hedone*, *apatheia* en *epoche*) van het epicurisme, de Stoa en het scepticisme

Intermezzo: *Levenskunst*

Alain de Botton, Michel Onfray, Wilhelm Schmid en Joep Dohmen

Gesprek

Bespreking (voortzetting):

Martha Nussbaum: *The therapy of desire*

De Stoa - filosofie als een therapie gericht op zelfbestuur door de ziel en het 'uitroeien' van de hartstochten

Bespreking:

Martha Nussbaum: 'The therapy of desire. Fifteen years later'

Nogmaals: de Stoa

Weekeinde 3 (18 en 19 december)

Het belang van voelen, verbeelding en onderwijs

Bespreking:

Martha Nussbaum: *Love's knowledge* | *Poetic justice* | *Cultivating humanity* (passages)

Hoe literaire teksten – naast onze rationele vermogens – ook onze verbeelding, empathie en emoties aanspreken en bijdragen aan de ontwikkeling van het vermogen jezelf (a) aan een kritisch onderzoek te onderwerpen, (b) als een wereldburger op te vatten en (c) in de schoenen van een ander persoon te verplaatsen

Bespreking:

Martha Nussbaum: *Oplevingen van het denken*

Emoties als waardeoordelen en de cognitieve structuur van medelijden: (a) wat is de omvang van het lijden?, (b) is het lijden (on)verdiend? en (c) welke rol speelt de persoon, die lijdt, in mijn leven?

Intermezzo: *John Stuart Mill* / *Richard Rorty*

Over het belang van onderwijs, de rol van morele sentimenten en het schadebeginsel / Over het belang van gevoelige verhalen voor het streven naar solidariteit

Gesprek

Bespreking:

Martha Nussbaum: *Politieke emoties*

Het belang van het cultiveren van verbeeldingsvolle betrokkenheid en politieke emoties voor het streven naar een rechtvaardige samenleving door kunst en onderwijs

Weekeinde 4 (15 en 16 januari 2022) Streven naar een rechtvaardige samenleving

MARTHA NUSSBAUM
**Mogelijkheden
scheppen**
EEN NIEUWE BENADERING
VAN DE MENSELIJKE ONTWIKKELING
AMBO

Bespreking:

Martha Nussbaum: 'Non-relative virtues'

De universele aspecten van het menszijn

Bespreking:

Martha Nussbaum: *Mogelijkheden scheppen*

De 'capability approach' - met 'capabilities': elementaire, inwendige en gecombineerde en tien 'capabilities' als 'drempel' naar een menswaardig leven - als een andere theorie van rechtvaardigheid

Gesprek

Intermezzo: Machines (Film)

Inleiding: *Kate Raworth en Marthe Nussbaum*

Over de 'duurzame ontwikkelingsdoelstellingen' (Verenigde Naties), het sociale fundament en het ecologisch plafond als twee voorwaarden die ten grondslag liggen aan het collectieve menselijke welzijn en de 'donut-economie'

Gesprek

Weekeinde 5 (19 en 20 februari 2022) Martha Nussbaum today

Bespreking:

Martha Nussbaum: *Animals: expanding the humanities*

'In these days of horrible mistreatment of animals, the poaching of elephants and rhinos, and the devastation of their natural habitat through climate

change, we need both an ethical revolution and new laws to protect animals.
But how do we create a wholly new approach to protect diverse animals?'

Gesprek

Terugblik: *Martha Nussbaum*

Van belangstelling voor klassieke filosofie naar een omvattende theorie
van rechtvaardigheid

Gesprek